

Комисија за очување националних споменика, на основу члана V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и члана 39. став 1. Пословника о раду Комисије за очување националних споменика, на сједници одржаној од 8. до 11. септембра 2009. године, донијела је

ОДЛУКУ

I

Културни пејзаж Блатачко језеро са дијелом кањона ријеке Ракитнице, праисторијским гробним гомилама, некрополама са стећцима и нишанима, насеље Блаце, општина Коњиц, проглашава се националним спомеником Босне и Херцеговине (у даљем тексту: национални споменик).

Национални споменик чине:

- a) Блатачко језеро са околним пејзажом површине 2 хектара и дијелом кањона Ракитнице;
- b) четири праисторијске гробне гомиле и некропола са 15 стећака на локалитету Косан-крст;
- c) праисторијска гробна гомила и некропола са 12 стећака на локалитету Виш стијена;
- d) праисторијска гробна гомила и некропола са три стећка на локалитету Бубалуша;
- e) некропола са осам стећака на локалитету Код Чекића;
- f) праисторијска гробна гомила и осамљени стећак на локалитету Комадинов до;
- g) некропола са седам стећака на простору активног православног гробља;
- h) некропола са девет нишана у близини локалитета Комадинов до.

Национални споменик се налази на простору који обухвата дио к.ч. 1348, 2653, 2655, з.к. уложак број 312, к.ч. 2633, з.к. уложак број 348, к.ч. 2670, з.к. уложак број 123, к.ч. 2878/1, з.к. уложак број 261, к.ч. 2955, з.к. уложак број 264, к.о. Чуховићи, општина Коњиц, Федерација Босне и Херцеговине, Босна и Херцеговина.

На национални споменик се примјењују мјере заштите утврђене Законом о спровођењу одлука Комисије за заштиту националних споменика, установљену у складу са Анексом 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 2/02, 27/02, 6/04 и 51/07).

II

Влада Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Влада

Федерације) дужна је да обезбиједи правне, научне, техничке, административне и финансијске мјере за заштиту, конзервацију и презентацију националног споменика.

Комисија за очување националних споменика (у даљем тексту: Комисија) утврдиће техничке услове и обезбиједити финансијска средства за израду и постављање информационе табле са основним подацима о споменику и одлуци о проглашењу добра националним спомеником.

III

Ради трајне заштите националног споменика, на простору дефинисаном у тачки I став 3. ове одлуке примјењују се сљедеће мјере заштите:

- дозвољени су искључиво истраживачки и конзерваторско-рестаураторски радови, укључујући и оне који имају за циљ презентацију споменика, уз одобрење федералног министарства надлежног за просторно уређење (у даљем тексту: надлежно министарство) и стручно надзирање надлежне службе заштите насљеђа на нивоу Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: надлежна служба заштите);

- није дозвољено помјерање надгробника са гробова на било коју другу локацију, изузев у оним случајевима у којима Комисија закључи друкчије и дефинише услове за измјештање надгробника;

- простор споменика биће отворен и доступан јавности, а може се користити у едукативне и културне сврхе;

- обављање радова на инфраструктури дозвољено је само уз одобрење надлежног министарства и стручно мишљење надлежне службе заштите;

- забрањено је одлагање свих врста отпада;

- подручје представља потенцијални археолошки локалитет, па је приликом обављања било којих истражних радова обавезно обезбиједити присуство археолога.

Влада Федерације је дужна посебно да обезбиједи израду Пројекта санације, рестаурације и конзервације праисторијских гробних гомила, некропола са стећцима и нишанима, који треба да садржи:

- систематско археолошко истраживање локалитета;

- чишћење од лишаја и маховине и санирање оштећења;

- уређење са уклањањем самоникле вегетације;

- обезбјеђење прилаза подручју, уређење прилазног пута и стаза до свих дијелова подручја;

- конзервацију на пронађеним остацима;

- израду и спровођење програма презентације националног споменика.

Ради заштите природног насљеђа, забрањено је брање и сакупљање сљедећих биљака (не укључујући сакупљање сјемења у конзервацијске сврхе):

- *Sesleria juncifolia*

- *Sesleria coerulens*

- *Festuca panciciana*

- *Festuca bosniaca*

- *Senesio bosniacus*
- *Veronica saturoides*
- *Gentiana dinarica*
- *Gentiana symphyandra*
- *Gentianella crysparta*
- *Endraianthus serpyllifolius*
- *Saxifraga cariyophylla*
- *Minuartia clandestine*
- *Silene pussila*
- *Alchemilla velebitica*
- *Cerastium dinaricum*.

Ради заштите националног споменика без нарушавања постојећег еколошког склада, утврђује се **заштитна зона** која прати границе утврђене Одлуком о утврђивању Игмана, Бјелашнице, Трескавице и кањона Ракитнице (Височица) подручјем посебних обиљежја од значаја за Федерацију Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, број 8/05). У тој зони утврђују се следеће мјере заштите:

- није дозвољена експлоатација камена, сјеча шуме, изузев санитарне сјече, изградња индустријских објеката и магистралне инфраструктуре и свих објеката који у току изградње или у току експлоатације могу да угрозе национални споменик;

- потребна је идентификација (потенцијалних) загађивача околине утврђеним прописима, њихова санација и израда плана управљања отпадом, отпадним водама, околином и природним ресурсима.

Поред наведених мјера заштите, у заштитној зони примјењују се и мјере утврђене Одлуком о утврђивању Игмана, Бјелашнице, Трескавице и кањона ријеке Ракитнице (Височица) подручјем посебних обиљежја од значаја за Федерацију Босне и Херцеговине.

IV

Сви покретни налази који буду нађени у току археолошког истраживања (у даљем тексту: покретни налази) биће депоновани у најближем музеју или у Земаљском музеју Босне и Херцеговине у Сарајеву, обрађени и презентовани на одговарајући начин.

Изношење покретних налаза из Босне и Херцеговине, није дозвољено. Изузетно, уколико руководилац истраживања утврди да је неопходна обрада неког налаза ван земље, доказе о томе ће презентовати Комисији, која може допустити привремено изношење налаза из земље под детаљно утврђеним условима његовог извожења, поступања с њим у току боравка ван земље и његовог враћања у Босну и Херцеговину.

Након достављања извјештаја о спроведеном истраживању, Комисија ће утврдити покретне налазе на које ће бити примјењиване мјере заштите које Комисија утврђује.

V

Стављају се ван снаге сви спроведбени и развојни просторно-плански акти у дијелу у којем су супротни одредбама ове одлуке.

VI

Свако, а посебно надлежни органи Федерације Босне и Херцеговине, кантона, градске и општинске службе суздржаће се од предузимања било каквих радњи које могу да оштете национални споменик или доведу у питање његову заштиту.

VII

Ова одлука доставиће се Влади Федерације БиХ, надлежном министарству, надлежној служби заштите и општинском органу управе надлежном за послове урбанизма и катастра, ради спровођења мјера утврђених у тач. II - VI ове одлуке и надлежном општинском суду ради уписа у земљишне књиге.

VIII

Саставни дио ове одлуке је образложење са пратећом документацијом, које је доступно на увид заинтересованим лицима у просторијама и на веб страници Комисије (<http://www.aneks8komisija.com.ba>).

IX

Према члану V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, одлуке Комисије су коначне.

X

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у «Службеном гласнику БиХ».

Ову одлуку Комисија је донијела у сљедећем саставу: Зеупер Аhunbay, Martin Cherry, Амра Хаџимухамедовић, Дубравко Ловреновић и Љиљана Шево.

Предсједавајућа Комисије

Амра Хаџимухамедовић

Број: 02-2-40/09-52
9. септембра 2009. године
Сарајево